Ն° 324 — 1878 ԱՂՈՍՏՈՍ 2 ՇԱԲԱԹ — ԻԶԻՆՃԻՊԱՆԻ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ԱՊՈՒՆԻ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

ՈՐԱՄՊՈԼ ԻԶԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 130 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիլէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիլէ։
Բօսնա՝ իւնրէթի տախիլ տիր։

Մէվլիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ ենէտաիլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ հախօտ բօսնա իւնրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ալիգ օրնանաճագ տրր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ԻԼԱՆԱՐ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իկիսն
4 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղրշ
3 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ։

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէճ վէ ուրուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան. իլանաթըն պէհէր սաթրը իկիսն,
2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղրշ
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիլէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունանացը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիպլինէ իատէ օլունմազ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ՄԷՎԼԱՏԸ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՍԱՀԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Քիւրքճի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մարպասը էճնէ մէդրիսէ խանընտա նումէրօ 26 տա տրր։ — Ղազէթամըզդա այիտ բեանֆէյի մէվլատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կելէճէկի կիպի, բեանֆէյի մեբեաթիպին տարի անընճ նամընա կէօնտէրիմէսի իգթիզա իտեր։

ԱՍԻԱՆԷ Ա ԱՂՕՍԹՕՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Իշպու հալը հազրրըմըզտա, պու տէֆա ահվալը տախիլիյէմիզտէն պահս իթմէքլիյի, հէր շէյտէն ագտէմ թուլթարըզ, չիւնքի էն ղիյատ տիւշիւնիւլէճէք շէյ պու տուր։

Պիր պէօյիւք ճէնկտէն չըգտըզ, պիր չօգ վարիտաթ մէնպալէրիմիզ էլիմիզտէն ալընտը, պիր չօգ խասարաթլարա տիւշար օլունտու, պիր չօգ եէնի մասրաֆ գաբուլարը աչըլտը, գայիմէ եիւզիւնտէն պիր չօգ զարարլար կէօրիւլտիւ վէ կէօրիւլէճէք, հէր շէյ իւչ տէօրթ գաթ պահայա չըգտը, հէր քէս ֆուգարա օլտու վէ պունտան էօթէյէ զարուրէթ օլամազ. ֆագաթ նէ չարէ, մուհաֆազայը՝տին վէ տէվլէթ, վէթան վէ միլլէթ ուղրունա պու պէօյէ օլմագ լազըմ կէլտի. ինչարահ սօնու էյի օլուր, վէ պու կիւնլէրի ունութուրուզ տէյէրէք, խալգըմըզը թէսէլլի իթմէք պօրճ տուր, պունու պիլիրիզ, պունու աղնարըզ։

Լաքին միլլթիմիզի խարապ իտէնտալգաուգլուղու պունտա տագուլանըպ տա, խալգը ալտաթմայը եախօտ տահա տօղրուսու խալգըն սէֆալէթի իւզէրինէ կիւլմէյի եա անը զէվզէնմէյի նէ պիլիրիզ, նէ տէ ադնարըզ։

Զիւնքի պու կիւն գարնը աճ օլանա կէլէճէք սէնէ պէօրէք բագլավա եէյէճէքսին, եախօտ պու կիւնքի սօուգտան թիթրէյէն կէլէճէք սէնէ սամուր քիւրքլէր իլէ սըրթընը ըսրթաճագսըն տէմէք, օնու զէվզէնմէքտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր։

Հագգ թաալա հազրէթլէրի ինսանա կիւլմէք հիսսի տէ վէրմիշ տիր ադլամագ հիսսի տէ, տէմէք քի գատէրի իգթիզասընտան կիւլէճէք կիւնլէրի տէ օլաճագ, աղլայաճագ կիւնլէրի տէ օլաճագ. լաքին էն գապա պիր թէրպիյէ տախի պիզի մէճպուր խէր քի էօլիւ էվինտէ տիւյինն վէ տիւյինն էվինտէ էօլիւ լագըրտըբ իթմէյէլիմ, վէ պիրինէ թազիյէթէ կիթտիքտէ, քէյֆինիզ էյի մի տէյի սօրմայալըմ. եօգսա հէր շէյի թէրսինէ գուլլանը իսէք հէր շէյ տէ թէրսինէ կիտէր։

Պու կիւնքի կիւն զէնկին վէ ֆուգարանըն պիրինճի վէ ումումի շիքայէթի հէվայիճի զարուրիյէտէն օլան, օտուն, քէօմիւր, էթ, էքմէք վէ սայբրէնին կիւն կիւնէ պահայա չըգմասընտան տըր. վէ տահա աղօսթօսուն իպթիտասընտա պու պէօյէ օլուր իսէ գասբմտա տէնիզլէր տէ գաբանտրգտա, վէ գըշ մէվսիմինտէ գարատան տա կիտիպ կէլմէք միւշքիլ օլտուգտա, հալիմիզ նէ օլաճագ տէյի, խալգ պու կիւնքի պուլապիլտիի էքմէյի պիլէրահաթ եէյլէմէյօր. էվրօբանըն էն քիւչիւք շէհրլէրինտէ պիլէ, օտուն քէօմիւր էթ էքմէք վէ մէսալի օլան էրզագ մասատէսի, հէր շէյէ թագատիւմ իթտիրիլիպ, պիր շէհր իչիւն պունլարտան նէ մըգտար շէյ լազըմ տըր, տիրհէմինէ վէ տանէսինէ գատար հիսապ օլունուր վէ թէտարիքի չարէսինէ պագբլըր։

Պիզտէ տէ պու պէօյէ օլույօր մու, գասբմտան խըտրէպլէզէ գատար, Ոթամպօլ նէ մըգտար օտուն քէօմիւր էթ էքմէք վէ սայբրէ լազըմ տըր, հիսապ օլունմուշ մու տուր, վէ հիսապ օլունմուշ իսէ թէրթիպաթը տա տիւշինիւլմիշ միւ տիւր, հանկը իսկէլէտէն նէ մըգտար շէյ կէլէճէք գալէմէ ալընմըշ մը տըր. պունլարը մէյատանա գօմալը, պունլարը պէեան իթմէյի քի, խալգ միւսթէրիհ օլապիլսին, եախօտ հիչ օլմազ իսէ պաշընը չարէսինէ պագապիլսին. 1858–59 գըշընտա քէօմիւրիւն եիւզ օգգասընը պէշլիք բարա իլէ պէն զորուշա տա չըգտըգընը տա ՍԹամպօլտա կէօրտիւք պիզ, լաքին նիհայէթ երրմի օ՚ծուզ կիւն սիւրտիւ, վէ աֆէթզէտէ օլունմամըշ պիր տէվլըտէ իտի օ, չիմտի իսէ քէօմիւր 200տէն 250յէ սաթբլըյօր վէ կէլէճէք հաֆթա գաչա չըգտճագ օ տա մայիւմ տէյիլ։

Պիզ զանն իթմէյիզ քի պունա գայիմէնին գըյմէթսիզլիյի սէպէպը միւսթագիլ օլույօր օլսուն, լաքին պէօյէ տէ օլսա պունա խալգ իւմիտ իտիւպ տէ, թէսէլլի պուլամազ, չիւնքի թէճրիպէ մուզայիրինի խսպաթ իթտի։

Պունտան պէշ մահ մուգատէմ տէ պու գայիմէ մէսէլէսի օրթայա գօնուլուպ պունուն ըէֆի իչիւն իթթիխազ օլունուպ հալա իճրա օլունան պիր թէտպիր հագգընտա զաղէթալարըմըզ նէլեր եազար վէ քիմլէրի ալգբչլայըպ էվճը ալայա գատար չըգարտը, տահա հէր քէսին խաթրընտա տըր. եազանլար ունութտու իսէ, օգույանլար ունութմատը. վագտա էքմէյէ օն բարա զամմ օլունտու իսէտէ, գայիմէ գըյմէթ պուլուպ գուսուր հէր շէյ ուճուզլանըպ օնտան, օն գաթը, երրմի գաթը իսթիֆատէ օլունաճագ տէտիլէր, լաքին խալգընն քէսէսինտէն երրմի միլեոնա եագընն բարա չըգտրգտան սօնրա, գայիմէ տէ տահա զիատէ տիւշտիւ վէ տիւշմէքտէ տիր։

Պու տէֆա տա թըպգըրը վէ տահա զիատէսի եազըլըյօր, լագին ինանան եօգ, չիւնքի սէպէպ մէյտանտա։ Էա օ տուր քի մարթ երրմի թէտպիրի ալա պիր թէտպիր իտի եա եօգսա ֆէնա պիր չէյ իտի։ Ալա պիր թէտպիր օլայըրը հէմ սէմէրէսի կէօրիւլիւր հէմ տէ եէնի պիր թէտպիր իթթիխազընա հաճաթ գալմազ ըտր. մատամ քի մուզայիրի հասըլ օլտու, տէմէք քի էյի պիր թէտպիր տէյիլ իմիշ։ Վէ մատամ քի էյի պիր թէտպիր օլմատըգը հալտէ տէ պէշ այ ագտէմ օ գատար մէտհ ու սէնա օլունտու, չիմտի քի թէտպիրին տէ եալընըզ զաղէթալէրտէ մէտհ ու սէնասը խալգը իսկեաթա քեաֆի տէյիլ տիր։

Պու թէտպիր էյի՞ մի տիր, էյէր էօյլէ իսէ, չիմտի զաղէթալէր ատէթա չէօյլէ եազմալը իտիլէր։

«Պէշ այ ագտէմ գայիմէնին գալգմասը իչիւն իթթիխազ օլունան պիր թէտպիրի, պիզ զաղէթալէր, մէսլէքիմիզ իգթիզասընտան օ վագթըն եվլիյայը ումուրունա միւտահանէ իթմէք ուսուլու գատիմէյի մերիյէմիզ իւզրէ կէօյլերէ գատար չըգարըպ մէտհ իթտիք, ֆագաթ չիմտի թէճրիպպէ իլէ աղնատրգ քի, էօյլէ տէյիլ իմիշ։

«Լաքին պու տէֆաքի մէտհ իթտիյիմիզ օ գապիլտէն տէյիլ, վէ միւտահէնէտէն արի տիր, օնուն իչիւն պունուն սէմէրիսինին կէօրիւլէճէյինէ չիւպհէմիզ եօգ տուր։»

Ղազէթալէր պունու պէօյէ իգրար իթմէտիքճէ, թէտպիրի ճէտիտին մուհասէնաթը մալիմ տէ օլսա եէնէ քիմսէ ինանմազ։

Մէմուլ իտէրիզ քի, շու մահճուպիյէթի պիզիմ պաղը միւտահին գալէմիր քէնտիլէրինէ ճէզայը քեաֆի ատտ իտիպ, պունտան պէօյէ պարէմ պէյազա պէյազ վէ սիահա սիահ տէմէյէ թէնեզզուլ իտերլէր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ազանս Հավաս

Լօնտրա, 12 աղօսթօս. — Թայմզ զաղէթասը պու սապահ՝ Նիւսխէսինտէ, թասհիհի հուտուտ մատտէսի հագգընտա Գօնկրէսին թավսիէսինի իճրա իթմէի թիւրքիատան թալէպ իթմէէ Եունանիսթանըն քեամիլէն հագգը օլտուզունու պէեան իտէյօր։ Թայմզ իլավէթէն տէեօր քի, լօրտ Պիգընսֆիլտ վէ Ինկիլիզ հիւքիմէթի պու պապտէ Պապը Ալի Նէզտինտէ ըսրար իթմէզլէր իսէ, չէտիտէն թագպիհ օլունաճագ տըրլար։

Բարիս 12. — Տուէլի մուազզամատան էէքսէրիսի, (սապգ Ուլահ հօսքօտարլարը, եանի պէյլերի խաբ

նէտանընան պուլունան) Բրէնա ժէօրժ Պիպէգօնուն Պուլզարիսթան բրէնսիպէնէ նամզէտլիէնի իլթիզամ իտէյօրլար։

Աթինա 12. Եունան գրալը, պիր մէմուրիէթի խաֆիէէ իլէ Գարատաղ բրէնսի նէզտինէ պիր խայլը զապըթան կէօնտէրմիշ տիր։

Պու ոսգահ ալընան Բէլգրէֆտր

Վիէննա 12. — Աղօսթօսուն 7ինտէ Աւսթրիալըլար, Նէրբի ճիվարընտա քիւչիյէթլի մըդտարտա օլարագ թօրլանմըշ օլան ասբյար իւզէրինէ պէօյիւք պիր մուզաֆֆէրիյէթ գազանմըշ տըրլար. պիր թապուր (Օսմանլը) բէտիֆ ոսքէրի էսիր իտիլմիշ տիր։ Աւսթրիալըլարըն 7ինճի ֆըրգասը այնն 11ինտէ Թրաֆնիքէ տախիլ օլտու։

Լօնտրա 12. — Մէպուսան գամարասընտա, խարիճկէ միւսթէշարը Մր. Պուրդ, Բուս ասքէրինին Օգսիս նէհրինի կէչմիշ օլմալարընա, վէ թասհիհի հուտուտ մատտէսինին թէսվիյէսինէ տայիր Պապը Ալի Եունանիսթան իլէ հիչ պիր նէվ միւզաքէրէյէ կիրիշմէմէք նիհէթինտէ պուլունտուղունա տայիր, քէնտիսինին մալիմաթը օլմատըգընը պէեան իթտի։

Եունան մէսէլէսինէ տայիր հիւքիմէթէ խիթապէն չարչնպիհ կիւնիւ պիր սիւալ իրատ իտէճէկինի Սըր Զ. Տիլդ խապէր վէրտի։

Մալիեէ նազընը Սըր Սթաֆֆորտ Նորթգրթ տէտի քի, Բուսլարընն ազիմէթինի միթէգադիպ տէրհալ Ինկիլիզ տօնանմասը Մարմարա տէնիզինտէն չէքիլէճէք տիր. նազընը միշարիլէյհ պու չէյին անգարիպ վուգու պուլաճաղընը մէմուլ իտէյօր։

Բարիս 12. — Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընն հիսսէտարանա թէվզի իտիլէճէք թէմէթթիւինէ տայիր թիճարէթ մահքէմէսինին իթա իթտիեի հիւքմիւ իսթինապ մահքէմէսի նագզ իլէտի։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Բէրզէրինտէն տիւնքի կիւն պիր զաթա կէլիպ մաթպամըզա իպպար իտիլէն պիր մէքթուպ մաալինէ նազարէն, Գարատաղ վէ Սըրպիսթան մէպուսլարը օրաեա կէլիպ Արնաւուտլար իլէ իթթիֆագ միւզաքէրէսինէ կիրիշմիշլէր տիր։ Անճագ մէքթուպուն բօսթաեա հինի թէվտիինտէ նէթիճէի միւզաքէրաթ հէնուզ թագարրուտ իտէմէմիշ իմիշ։

(Վ-ԷԸ)

—Բուսֆուգ վէ Վիտին վէ Սիլիսթրէ գալէլէրինին Պուլղարիսթան տախիլինտէ գալմասը միւլայէսէսիյլէ մէզքիւր գալէլէրին թախլիյէսի իճապը հալտէն պուլունտուղունտան, օրալարտա մէվճուտ օլարագ պէր միճիպի մուահէտէ տէվլէթի Օսմանիյէյէ այիտ պուլունան պիլ ճիւմլէ էսլիհա վէ միւհիմմաթը ցէրսատէթէ նագլ ու իսալըյա մէզքիւր գալէլէրին թախլիյէսի ղըմնընտա միրիլիվա Լտհէմ բաշա վէ էրքեանը հարպ միրալայլարընտան Նազիֆ վէ Պահրիյէ գայմագամլարընտան Իսմայիլ պէյ էֆէնտիլէրտէնմիւրէքքէպ օլարագ, պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ վէ իշպու գօմիսիօն հէյէթի, մայէթի մէվճուտէսիյլէ տիւնքի կիւն վարնա թարիգիյլէ սէմթի մագսուտէ միւթէվճճիհէն ցէրսատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Գօմիսիօնու մէզքիւրուն մայէթինտէ ալթը գըրթա տուպատախի պուլունմագտա տըր։ Պուտուպալարը Սիւննէյէ գատար չէքիպ կէօթիւրմէք իչին թայիֆ վաքօրու հիւմայունու թային օլունմուշ տուր։ Հէյէթի գօմիսիօն վարնաեա չըգըպ օրատան պիր մըգտար ասքէր ալտրգտան սօնրա Սիւննէտէն թունա թարիգիյլէ մէզքիւր գալէլէրէ կիտէճէք տիր։

—Մէսմուաթա նազարէն, Պէյրութտա Բումար իլէ Գաթօլիքլէր արասընտա պիր մէզարիսթան մատտէսինտէն տօլայը զուհուր իտէն միւնազաա միւտարէպէյի միւնթիճ օլուպ, թարագիճյնտէն պէշ օն քիշի եարալանմըշ վէ էսնայի քէշմէքէշտէ պիր պէօյիւք հարիպ զուհուր իտերէք խայլըճա մահալլէր միւհթերիզ օլմուշտուր. հագիգաթը հալ Պէյրութ միւթէսարրըֆլըզընտան իսթիլամ օրլունմուշ տուր։ (Վ-ԷԸ)

—Թրաէնին ըիվայէթինէ կէօրէ, Պօսնա վէ Հէրսէքտէ գանտէօքիւլմէսինէ խիթամ վէրիլմէտիքճէ, Զաթը հազրէթի բատիշահի պու մէսէլէեէ տայիր հիչ պիր մուհարրէրաթա վազը իմզա իտէմէեէճէյինի պէեան իթմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրատա ագչէ սգօնթօսունուն եիւզտէ պէշէ չըգմասը վէ Պօրսանըն 15 կիւնտէ պիր իճրասը մութատ օլան գաթը մուհասէպէ մուամէլէսինտէ նագտ իթա իթմէլէրի լազըմ կէլէնլէրին նագտ թէտարիքինտէ միւշքիլաթ չէքմէլէրի սէպէպլէրիյլէ, Էւրօբա թէլլէրի ֆօնտալարը տիւշկիւն կէօսթէրտիյինտէն, Դալաթատա տախի գօնսօլիտէ տիւն 14 ղրշ. 10 բարայա գատար թէնէզզուլ իթմիշ տիր։

—Պէօյիւք ատա ահալիսի, Ինկիլիզ սէֆայինի թայիֆէլէրինին սէրխօշլուգ հալինտէ պիրէր պէյկիրէ պինէրէք, էօնլէրինէ արգալարընա պագմայարագ գօշտուրմալարը իլէ սօգագլարտա չօլուգ չօճուղու կէզտիրմէզ իթմիշ օլմալարընտան զիյատէսիյլէ շիքայէթ իտէյօր։ Պու մագուլէ ույզունսուզլուղուն էօնիւ ալընմազ իսէ, մութլագ պէօյիւք պիր գաղա զուհուր իտէճէյի տերքեար իտուկինտէն, պու պապտէ սէֆայինի մէզպուրէ զապթանընն լազըմ կէլէն թէտապիրի իճրա իլէմէլէրի ճէզիրէյի մէզպուրէ ահալիսինին մուճիպի մէճմունէյէթի օլաճագ տըր։

ՊԷՐԼԻՆ ԴՕՆԵՐԻՍԻՆԻ
ԲՐՕԹՕԳՕԼԱՆԸՐԸ

ԲՐՕԹՕԳՕԼ Նօ. 6.

25 Հազիրան 1878 Հինգշաբաթ

(Ճուտաս իրթէսի կիւնքի նիւսխէ-միզանէն պազըէ)

Ըէիս Թաստիգ իտէր քի, գօնթ Շուալօֆուն էֆքեարընճա, պու գօմիսիոն, ֆիլասըլ տուէրի մուազզամ Ցէրսաատէթ սէֆիրլէրինին գօնֆէրանսը օլանաց, վէ գօնսօլօսլար տախի պու գօնֆէրանսըն մէմուրլարը պուլունանաց տըրլար։

Դօնթ Շուալօֆ տէր քի, Ցէրսաատէթտէքի սէֆիրլէր, զիատէսիյլէ, Ռուս գօմիսէրլէրի վէ տէվլէթլէր գօնսօլօսլարը պէյնինտէ, պիր իսթինաֆ մահքէմէսի օլանաց տըրլար։

Դօնթ Անտրասի, գօմիսիոնլար գայտէսի հէր եէրտէ մէրի իւլ իճրա օլամայանաղը խուսուսունտա, Ռուսիա մուրախխասլարընընը էֆքեարընճա մուվաֆագաթ իտէր. ֆագաթ գօնթ Շուալօֆ տահա իլէրույէ կիթմէքտէ, վէ Դնեի մատտէտէ պահս օլունան տէվլատ Ռուս գօմիսէրլէրի եէրինէ էւրօբա գօմիսիոնլարընընը թայինինի գապուլ իթմէմէքտէ տիր։ Դօնթ Անտրասի իսէ, պու տէվլատ, էվրօբա միւտախէլէսինին լուզումու հագգընտա քսրար իտէր, վէ լօրտ Սալսպըրիին զիքր իթտիյի թէլէկրաֆնամէտէ միւնտերիճ վուգուաթտան պահս իտիւպ, գօնթու միւշարիլէյհ տէր քի, պու միւտախէլէ, հաթթա քէնտիսի Ռուսիա տէվլէթինին մէնաֆիի իգթիզասընտան տըր։

Դօնթ Անտրասի, գօնթ Շուալօֆի թարաֆընտան տէրմէեան օլունան սուրէթին միւշքիլաթընտան պահս իտէր. գօնսօլօսլարընը մէմուրիէթինտէ միւնասիպէթսիզլիքլէր օլաճագ, վէ սէֆիրլէրին մէմուրիէթինէ կէլինճէ, Ռուս գօմիսէրլէրինին մուամէլաթը միւվաճէհէսինտէ, մէմուրիէթի մէզքիւրէնին սուրէթ վէ հուտուտու թային գէլընմալը տըր։ Խուսուսի պիր միւլագաթ էսնասընտա, գօնթ Շուալօֆ տիկէր պիր ուսուլտան, եանի Ռուս վէ Օսմանը գօմիսէրլէրինէ իքի էւրօբա գօմիսէրի թէրֆիգ իյլէմէք ուսուլունտան պահս իթմիշ իտի։

Լօրտ Սալսպըրի տէր քի, Ռուսիա տէվլէթի Պուկարիսթանը, մուգատտէմա վէրկի վէրիր սայիր իմարէթլէրին օլտուղու գատտար միւսթագիլ իթմէք արզուլէյօր կիպի կէօրիւնտիյիւ հալտէ, օրատա պիր Ռուս գօմիսէրինին իպգասը հագգընտատ քսրար իյլէմէսինին սէպէպի անլաշըլմամագտա տըր։ Պինաէն ալէյհ, լօրտ Սալսպըրի, գօնթ Անտրասինին թէքլիֆինէ իթատիթմիշ օլտուղու մուվաֆագաթտա քսրար իտէր։

Գօնթ Շուվալօֆ, քէնտի մագսէտի էւրօբանը միւտախիլէսինի գապուլ իթմէմէք օլմայըպ, անճագ միւտախէլէի մէզքիւրէեէ տիկէր պիր սուրէթ իթատ իթմէքտէն իսլարէթ պուլունտուղունու պէէան իտէր։ Ռուսիանը Պուլգարիսթանտա պիր Ռուս գօմիսէրինին նուֆուզունու իպգաեա չալըշմասընտան տօլայը թէճճիպ իթմէքտէ օլան լօրտ Սալսպըրինին իթիրազընա կէլինճէ, գօնթ Շուվալօֆ տէր քի, Ռուսիանը քէնտի գօմիսէրի լէհինտէ քսրար իթմէսի, հէման իմարէթի մէզքիւրէնին թէչքիլաթը վէ ֆիթախիեէսի սերիէն խիթամ պուլմագ իւզրէ, Դօնկրէնին պէէան իթատիյի արզուլա մուվաֆըգ հարէքէթտէ պուլունմագ մագսատինէ մէպնի տիր։ Էյլէր իչլէրին սերիէն իլէրի կիթմէսի մագսատ օլունուր իսէ, Ռուսիանը էլչէրինի պաղլամալը տէյիլ տիր։ Եարդի Ռումէլիտէ էյէր հիչ պիր նէվ հիւքիւմէթ թէչէքքիւլ իտէմէզ իսէ, Դօնկրէ զաթէն պունա պիր չարէ տիւշինմիւշ տիր. հալ պու քի Պուլգարիսթանտա իչլէր պէօյլէ տէյիլ տիր. օրատա սերիէն իշ կէօրմէլի. գօնթ Շուվալօֆ, ֆիքմալարընը խիւլասա իտէրէք պէէան իտի՛ր քի, քէնտիսինին ալգաւ իթատիյի չէյ, Պուլգարիսթանտա էվրօբանընն նէզարէթի թահթընտա մուամէլաթա պիրլիք օլմասը տըր, վէ քէնտիսինին իճթինապ իթմէք իսթէտիյի չէյ տախի, թէզեիտի միւշքիլաթը միւճիպ օլաճագ պիհուտէ նիզամաթ տըր։ Իմտի, գօնթ Շուվալօֆուն էֆքեարընճա, էն էյի թէտպիր, Ռուս գօմիսէրինին, Ցէրսաատէթտէքի էւրօբա սիւֆէրասընընը նէզարէթի թահթընտա պուլունմագ իւզրէ իպգասը տըր. գօնսօլօսլար տախի սիւֆէրայի միւշարիրէյհիմանն վէքիլէրի օլաճագ տըրլար։

Գօնթ Անտրասի պու նէզարէթին սուրէթի ճերէեանը վէ սիւֆէրանընն վէ գօնսօլօսլարընն չու միւտախէլէսինին միւշքիլաթը հագգընտա իթիրազաթընը թէքրարլամըշ օլմաղլա, գօնթ Շուվալօֆ քէնտի էֆքեարընընը թաֆսիլաթընը կէլէճէք իճթիմատա թահրիրէն արզ իթմէսինէ միւսատատ օլունմասընը թալէպ իտէր։

Ըէիս, գօնթ Անտրասինին թէքլիֆնամէսինէ գարշըլըգ պիր թէքլիֆ սուրէթի թահթընտա Ռուսիանընն պիր գըթա թատիլամէսինէ Գօնկրէ միւնթազընը պուլունաճաղընը պէէան իտէր։

Լօրտ Սալսպըրի, գօնթ Անտրասինին թէքլիֆնամէսինի թագվիեէ իչիւն պունատան ագտէմ քէնտիսինին տախի տէրմէեան էյլէմիշ օլտուղու թէքլիֆի թահրիրէն թագտիմ իտէր. լօրտու միւշարիէյհ, թագտիմ իթտիեի չու ֆըգրանընն, Դնեի մատտէեէ իլավէ իտիմէսի լազըմ կէլէճէեի էֆքեարընտա պուլունույօր։

Սուրէթի ֆըգրա.

«Իմարէթին վէ էեալէթին չիմտիքի հիւքիւմէթի ասքէրիէէսի, իտարէ վէ մալիեէ խուսուսաթընճա պիլա թէէխիր թէպտիլ օլունուպ, եէրինէ, իմարէթտէ, մար իւզրիքը գօմիսիոնուն հիւքիւմէթի մուվագգաթասը, վէ էեալէթտէ, Զաթը հազրէթի բաթիշահինին հիւքիւմէթի թաեին գէլընճաճագ տըր։»

Ըէիս տէր քի, գօնկրէնին կէլէճէք իճթիմատա թահթը թէզէքքիւրէ ալապիլէճէք օլտուղու չու թաատիլ, տօգուզ այ իչիւն թէէմին գէլընան իսթիլայի ասքէրինին հուգուգունա տօգունմագտա օլտուղունտան, բէք պէօյիւք էհէմմիյէթի հայիզ պուլունմագտա տըր։ Պունատան մաատա, ըէիս հազրէթլէրի, մուգատտէմա տախի տէրմէյան իթմիշ օլտուղու միւթալէաթ միւճիպինճէ, իքինճի մէրթէպէտէ օլան մէսայիլին գօնկրէտէ թահթը թէզէքքիւրէ ալընմասը ըէյինտէ պուլունմագտա տըր։ Շիմտի միւզաքէրէ օլունան մէսէլէ տախի պու գապիլտէն տիր, վէ պու միսիլսիզ միւթէպէրան մէճլիսի վէ Ռուս գօմիսիոնու վէ էվրօբա գօմիսիոնու մէսէլէլէրինի չըգարարագ, գօնկրէ, քէնտի միւզաքէրաթընա թային օլունան հուտուտու թէճավուզ իթմէքտէ տիր. պու կիպի թէֆէրրուաթընն միւզաքէրէսինտէ էվրօբաճա պիր էհէմմիյէթ եօգ տուր։ Պունատան գաթի նազար, միւթէպէրան մէճլիսինին իճրա իտէճէյի միւզաքէրաթընն նէթայիճի հագգընտա ըէյիս հազրէթլէրինին բէք աղ էմնիյէթի վար տըր։ Բրէնս Պիզմարգ, նամիզանընը հասէպկիյէ պունատան սոնրա տահա պիր չօգ իճթիմալարտա տա հազրը պուլունմասը միւմքին օլմայաճաղընը պէյան իթտիքէնն սոնրա, տէր քի քէնտի էֆքեարընճա, մէպատիի ազիմ հագգընտա իթթիֆագ հուսուլէ կէլտիքտէ, Պուլգարիսթան մէսէլէսինի պէր թարաֆ իթմէյլի վէ տերհալ Ա.յա Սթէֆանօս մուահէտէսինին, արազիճէ թէպատիւլաթ վէ սէյրի սէֆային կիպի սայիր մէվատտը հուհիմմէսինին միւզաքէրէսինէ պաշլամալը տըր։ Բրէնս Պիզմարգ, իքինճի մէրթէպէտէ օլան մէսայիլին անճագ սաթհի սուրէթտէ միւզաքէրէսի իլէ, էվրօբաճա պիր էհէմմիյէթի սահիհէլէրի պուլունան մէսայիլ հագգընտա, ուզունճա միւպահասէ օլունմասընը կէլէճէք իճթիմատա թէէլիֆ իտէճէք օլտուղունու պէյան իթտիքէնն սոնրա, իլավէթէն տախի տէր քի, չու տերմէյան էյլէտիյի միւթալաաթ անճագ քէնտի զաթընա մախսուս միւթալաաթ օլտուղունտան, ըէֆիգլերի պուլունան գօնկրէ ազալարը, ըէյլերինտէ քեամիլէն սերպէսթ տիրլեր։

Գօնթ Գօրթի, Ռուսիա վէ Ա.վըսթրիա Մաճարիսթան մուրախխասլարընընն էֆքեարը պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմէք միւշքիլ օլմասընը ըէյինտէ պուլունույօր։ Գօնթ Գօրթի տէր քի, գօնթ Շուվալօֆուն թալէպ իթտիյի գօնսօլօսլար գօմիսիոնու գօնթ Անտրասինին արզուսունա մութապգ պուլունմագտա վէ սահիհ պիրէվրօբա նէզարէթի թէճքիլ իթմէքտէ տիր, չիւնքի հէր պիր տէվլէթ, քէնտի գօնսօլօսունու թային իտէրէք, գօմիսէրինի տախի թային իթմիշ օլաճագ տըր։ Ցէրսաատէթտէքի սիւֆէրայի էճնէպկիյէ գօնֆէրանսը հուզուրունտա իսթինաֆ իթմէք խուսուսունա կէլինճէ, քէնտիսի գօնթ Գօրթի, պու կիպի պիր իճթիմանընն թէճրիւպէսինի ալմըշ օլտուղունտան, օրատա իթթիֆագ հուսուլի էրէյիճէ միւշքիլ օլտուղունու, վէ պու թէրթիպ թէէսիրլի պիր թէտպիր օլմասը. ճաղընը անլամըշ տըր։ Գօնթ Գօրթինին էֆքեարընճա եալընըզ պիր գօնսօլօսլար գօմիսիոնու իլէ իքթիֆա իտիլէպիլիր։ Դօնթու միւշարիէյհ Օսմանը մուհաֆազա ասքերի մէսէլէսի կիպի պիր մուհիմմէոէլէտէ ֆրանսա մուրախխասընընն միւտախէլէսինտէն հուսուլէ կէլէն հիւանի նէթիճէյի թէզքեար իտէրէք, Գօնթ Ճնտրասի վէ Ռուսիա մուրախխասը պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հասըլ իթմէք մէմուրիյէթինին, պիր պի թարաֆի տէվլէթ մուրախխասընա իհալէ գէլընմասընը թէքլիֆ իտէր։

Ըէիս պու սուրէթէ մուվաֆագաթ իսէր, վէ Դօնկրէ տախի պիլ իթթիֆագ պունու գապուլ իթմէքլէ, գօնթ Գօրթի, Գօնկրէնին թալէպի միւճիպինճէ, էն զիատէ ալագատար օլան իւչ տէվլէթլէր մուրախխասլարը իլէ պէքապէր, Ա.յա Սթէֆանօս մուահէտէսինտէքի ֆըգրաեա, գօնթ Անտրասինին թէքլիֆինէ թէվֆիգէն նէ կիպի թէպտիլաթ իճրա իթմէք լազըմ օլտուղու հագգընտա միւզաքէրէ իյլէմէեէ բազի օլուր։

Պատէհու Դօնկրէ, Պապը Ալի իլէ ագտ օլունան թիճարէթ վէ սէյրի սէֆային ահտնամէլէրի վէ միւրուրիեէ (Ռուսիա) բուսումու նիզամնամէլէրինին Պուլգարիսթանտա վէ Շարգի Ռումէլիտէ քէլէվիլ թէմամըյլա մէրի իւլ իճրա օլմասը իչիւն Ա.սթրիա-Մաճարիսթան վէ Ֆրանսա վէ Իթալիա մուրախխասլարը թարաֆընտան տերմէեան օլունան թէքլիֆին միւզաքէրէսինէ նագը քէլամ իտէր։ Պու թէքլիֆին սուրէթի, Նօ. 5 բրօթօգօլտա միւնտերիճ տիր։

Լօրտ Սալսպըրի, քէնտիսինէ զայիա կէօրիւնմէքտէ օլան «Շարգի Ռումէլի» քէլիմէսինին գալտըրըլմասընը թալէպ իտէր։

Բրէնս Պիզմարգ, Պուլգարիսթանտա, Պապը Ալինին հիւքիւմէթի էնանասընտա մէրի իւլ իճրա ահտնամէլէրին հիւքմիւ չիմտի Պուլգարիսթանտա պագի գալմասընը, հուգուգու միլլի իգթիզասընտան ատտ իտէյօր։

Գօնթ Անտրասի տախի, եանլըշլըգ օլմամագ, վէ վագթըյլա Ռումանիանընն նայիլ օլտուղու թիճարէթ մուխթարիեէթի, իչպու Շարգի Ռումէլի էեալէթինտէ մէվճուտ օլմաեաճաղը էյիճէ անլաշըլմագ իչիւն, «Շարգի Ռումէլի» լուզէթինին գալտըրըլմասընը արզու իտէյօր։

Մ. Վատինկթոն տէր քի, Շարգի Ռումէլիսէ բօյիթիգաճա նէ կիպի ուսուլ թէէսիս իտիլէճէէի հէնուզ նամալիւմ տիւր, վէ մահալի պիր մէճլիս, տէվլէթլէր իլէ միւնագբտ օլան ահտնամէլէրի թէպտիլ իթմէեէ գալգըշմասընտան գօրգուլապիլիր։

Շու եանլըշլըգլարա մահէլ վէրիլմէմէք իւզրէ, Մ. Վատինկթոն Շարգի Ռումէլի քէլիմէսինին իպգասընը միւրաճճահ ատտ իթմէքտէ տիր, վէ խուսուսիյլէ, միւրուրիեէ ռուսումու հագգընտա մահէլի մէճլիսլէրին միւտախէլէ իթմէլէրի միւմքին օլտուղունտան, շու մուխթարանընն էօնիւ ալընմասը խուսուսունտա ըսրար իտէր։

Պու պապտէ պիր միւպահասէ աչըլըպ, լօրտ Սալսպըրի, Մ. Վատինկթոն, պարոն տը Հայմէրլէ վէ Դարաթէօտորի բաշա պու միւպահասէյէ իշթիրաք իտէրլէր։ Ցէվլէթի Ա.լիյէ պիրինճի մուրախխասը, զաթը հազրէթի բաթիշահինին մախսուսէն իրատէի սէնիյէլէրի պուլունմայընճա, մէմալիքի շահանէտէ հիչ պիր նէվ միւրուրիյէ ռուսումու իհտաս օլունամատըղընը թաստիգ իթմէքլէ Մ. Վատինկթոն շու պէյանաթը նազարը էհէմմիյէթէ ալարագ, թէքլիֆնամէտէն, «Շարգի Ռումէլի» քէլիմէսինին գալտըրըլմասընա մուվաֆագաթ իտէր։

Իլք տէօրթ ֆըգրալար գապուլ օլունուպ, Ցնճի ֆըգրայա կէլինտիքտէ, գօնթ Շուվալօֆ, «գաբիթիլասիօնլար վէ ատէթլէր» քէլիմէլէրինտէ թէվագգուֆ իտէրէք, «ատէթլէր» լուղէթինին գալտըրըլմասընը թալէպ իտէր, չիւնքի պու «ատէթլէր» լուղէթինին մանէասը բէք միւշքվէշ օլմաղլա, իլէրուտէ սույի իսթիմալաթը միւճիպ օլապիլիր։

Լօրտ Սալսպըրի վէ գօնթ Անտրասի պու յէյէ մուվաֆագաթ իտէրլէր։

Մ. Ցէբրէ տէր քի գաբիթիլասիօնլարըն զայրը քեաֆի վէ անճագ էսասի չէյլէր օլտուղու տէրքեար օլուպ, պու գաբիթիլասիօնլար գօնսօլօսլարըն հիմայէ հուգուգունուն անճագ մէպատիի ումումիյէսինի մէյտանա չըգարմըշ տըրլար։ Ատէթլէր, մուահէտաթտա միւնտերիճ ահքեամը իքմալ իտէր։ Մ. Ցէբրէ շու չէյէ միսալլէր կէօսթէրիպ, «ատէթլէր» քէլիմէսինին իպգասը ֆայտէլի օլաճաղը էֆքեարընտա պուլունույօր։

Գօնթ Շուվալօֆ, պուրատա սէօզ Պուլգարիսթան հագգընտա օլտուղունու ճէվապէն պէյան իթտիքտէն սոնրա, Ռումանիա քէնտի մէհաքիմ ուսուլունու թէվքի իթմէսինտէն պէրու «ատէթլէրէ» բիաէթ իթմէմիշ օլտուղունու թէզքեար իտէր։

Լօրտ Պիգընսֆիլա, հէնուզ իւզրլերինտէ միւզաքէրաթը մուխթէլիֆէ ճերէեան իթմէքտէ պուլունան գաբիթիլասիօնլար հագգընտա չիմտի պէյանը էֆքեար իթմէյէ լուզում կէօրմէմէքտէ տիր. էյէր պու գաբիթիլասիօնլար ֆայտէսիզ իսէ պունլարը մուհաֆազա իթմէք լազըմ տէյիլ տիր, չիւպհէսիզ, մուղայիրի թագտիրինտէ, պու գաբիթիլասիօնլարա պիր գուվվէի լահքգա վէրմէք միւնասիպ տիր, ֆագաթ լօրտու միւշարիէյհ չու էֆքեարտա պուլունմագտա տըրքի, պու գաբիթիլասիօնլար իլերուտէ նապէտիտա օլաճագլար տըր։ Իմտի սոն ֆըգրանընն թէքմիլէն լազվ օլունմասը միւրաճճահ տըր։

Գարաթէօտորի բաշա տէր քի, պունատան գաթի նազար, գօնկրէնին թէպտիլաթ իճրա իտէպիլէճէք օլտուղու պաղը նօգթալար պէր թարաֆ իտիլէրէք, գավանին վէ մուահէտաթ վէ մուգավէլաթ ճիհէթիյլէ մէմալիքի շահանէնին սայիր գրսմլարընտա իչլէրին չիմտիքի պուլունմագտա օլտուղու հալ, Շարգի Ռումէլիտէ տախի մէրի իւլ իճրա օլաճագտըր։

Շու պէյանաթտան սոնրա, գօնկրէ, իւչ տէվլէթլէր (եանի Ավսթրիա-Մաճարիսթան վէ Ֆրանսա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի) մուրախխասլարընընն տերմէեան իյլէտիքլերի թէքլիֆնամէնին սոն ֆըգրասընը իպգա իտուպ, ֆըգրայի մէզքիւրէյէ չունու իլավէ իտէր, եանի, «(պու գաբիթիլասիօնլար վէ ատէթլէր) Ալագատար թարաֆլարընը ըիզասըյլա թէպտիլ իտիմէյինճէ։»

(Խնիմը եարընա)

Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս բաշա հազրէթլէրինին խաքբայի Շահանէեէ եիւզ սիւրմէք վէ պազը ումուրու զաթիեէսինի թէսվիեէ իթմէք իւզրէ եագընտա մէզունէն Ցէրսաատէթէ կէլէճէք տիր։

Շումլա վէ Վարնա թարաֆլարընտան Ցէրսաատէթէ իսլամ մուհաճիրլերի կէլմէեէ պաշլամըշ տըր։

ՏԻՎԱՆԸ ՀԱՅՈՑ

ՍԻՒԼԷՅՄԱՆ ԲԱՇԱՆԸՆ ՄՈՒՀԱՄԷԴԷՄԻՆ

ՐԷՒՍ ԱԱՄԻՀ ԲԱՇԱ

ԻՍՊԱՀԱՆԱԿԱՆ ԷՖԵՐՄԱ

(Ճումաա կիւնքի նիւսխէմիզտէն պաՀբյէ վէ խիթամ)

Ռէյս- Էֆենտի. — Թահգիգաթընը-ղըն տէրէճէսինի անլամագ տըր։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Պէնտէնիզ ի-քի ֆըրգա գատար ասքէր կէօրտիւմ, լաքին տէօրթ ֆըրգա տա օլապիլիր, նէ պիլէյիմ պէլքի կէօզիւմ ալտանմըշ տըր. էրքեանը հարպ Դալիպ պէյի քէշֆէ եօլատը, խալին պօղաղընա իքի իւչ սաաթ գալարագ Դարաճա տաղ իւզերինտէն Աթալա գարիյէսինէ կէօնտէրտիմ. պիր տէրէճէյէ գատար քէշֆ իթտի, հաթթա քէնտիսինի պիր գաչ Ռուսիա սիւարիսի գօվալատը. հասրը օթուզ օթուզ պէշ թապուր գատար վար ըտը, պէնտէնիզին Թախմինիմ պու գատար տըր. մա մաֆիհ լայըգը իւէ կէօրիւլէմէզ, չիւնքի եէրին իգթիզասը ազիղալը վէ կիրինթիւլի իտի։

Բէյ- Էֆենտի. — Եէնի Զաղարայա կիրիւլտիյի վագրթ մուհարէպէ օլտո՞ւ մու։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Արզ իթտիմ եա, պիրազ Դազագ վէ Պուլկարլար սիւարի բիչտարբմըզլա չարբըշարլար, բիատե գավկա իթմէսի։

Բէյ- Էֆենտի. — Էյէր պույուրտուղունուզ կիպի եէնի Զաղարատա տիւշմէնին իքի ֆըրգաօ օլայըտը, մէվգիյի թէրք իթմէմէկ, սէպաթ իւէ մուհարէպէյէ տավէթ իտէր իտի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Իսթիհքամ եարբըմանըշ պիր էյրի նա՞սըլ միւտաֆիա իտէճէք իտի։

Բէյ- Էֆենտի. — Իտէր եա. մէյտանտա օլույօր տա գասապա վէ քէօյատ նի՞չին օլմազ։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Էյէր քէնտիսինի ժուհարէպէտէ կիւվէնէյմի օթուզ օթուզ պէշ թապուրլուզ պիր օրտույու կէչրի չէքմէզ իտի. Խալին պօղաղընա իսթիհքամը վար ըտը, ֆէվգէլատէ մէթին վէ միւթահէրէմ իտի, եանի պիզ չիմտիյէ գատար օնուն կիպի իսթիհքամ եարամատըգ, օրայա կիտէնյէր կէօրտիւ, օրատա տախի տուրամատը. սէպպինի պիլմէմ. պէլքի մէրքէզը սալթանաթ պիլիր, պէն գօմանտա իթտիյիմ տաիրէ տախիլինի պիլիրիմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Եէնի Զաղարայա կիրիւլտիյի վագրթ տիւշմէն իլէ մուհարէպէ օլմագսըզը չէքիլմիշ կիթմէկ, օ սըրատա մաեէթինիզտէ պուլունան օրտուտան պիր միւնասիպ գուվվէթին թէֆրիգի իլէ սէրիան վէ ահիլէն Շիպգայա կէօնտէրիլմէսի միւմքին տէյիլ մի իտի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Էֆէնտիմ, խաչ յին պօղաղընա հէրիֆին ֆըրգալարը տուրուր իքէն Շիպգայա պէշ ալթը պին քիչի կէօնտէրէյիմ տէ գուրպան մը էտէյիմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Շիպգատա քիմ վար ըտը։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Տիւշմէն վար ըտը. Շիպգա կիպի Պալգանըն միֆթահը օլան Ֆպիր նօգթայը Ռուսլար խալի պրագմազլար, վէ պրագմատըգլարը տախի թէհագգուզ իթտի. վէ Դըզանլըգտան ֆիրաք իտէն Միւսլիմանլարըն թաստիգի իլէ տէ սապիթ տիր։

Բէյ- Էֆենտի. — Ինբրա օլունան թահգիգաթա վէ ալել խուսուս պու քէրրէ Ռուսիալըլարըն իֆատէլէրինէ կէօրէ, եէնի Զաղարա վէ Էսկի Զաղարանըն զապթըյլա, Բլեվնատա տախի Օսման բաշա հազրէթլէրինին գազանտրգլարը մուզաֆֆէրիյէթլէրը իւզէրինէ, տիւշմէնին հէր թէրաֆճա հէզիմէթինտէն, Շիպգա ճիհէթինտէ պիր նէֆֆեր Ռուսիալը գալմատըղը անկաչըլմըշ տըր։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Պիզ Էսկի Զաղարա մուհարէպէսինի իտէրքէն մի։

Բէյ- Էֆենտի. — Էսկի Զաղարա մուհարէպէսի օլուպ, տիւշմէն պօղուլաուգտան սօնրա, եանի զաթը ալինիզ վէ Օսման բաշա հազրէթլէրինին գազանտրգլարը մուզաֆֆէրիյէթլէրտէն սօնրա, Պալգանըն պէրի ճիհէթինտէ նէ գատար Ռուսիալը վար իսէ, ճիմլէսի չարչապուգ կէրիյէ չէքիլմիշլէր, վէ պունուն իւզէրինէ Շիպգա Պալգանը պօղաղընտա հիչ Ռուսիա ասքէրի եօղումուշ։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Պէնտէնիզ օ վագրթ պու եօլտա մալիմաթ ալմատըմ, անըն իչիւն պու մալիմաթա ինանամամ։ Ալէ խուսուս Ռուսլարա հիչ ինանմամ, չիւնքի պէնտէնիզէ պիր տէրէճէյէ գատար տիւշմէն տիր. Էսկի Զաղարատա իքէն Շիպգատա տիւշմէն վար պիլտիյիմ իչիւն, Գըզանլըղա գատար քէշֆ գօլու կէօնտէրտիմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Պիր ֆըրգա կէօնտէրիլմիշ օլայըտը նէ օլուր իտի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Նէրատէն կէօնտէրէյիմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Եէնի Զաղարատան։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Տիւշմէնին խաչին պօղաղընտա օլտուղունու եէնի Զաղարատան կէօրիյօրում. Շիպգայա կէօնտէրմէք իչիւն խաչին պօղաղընտան կէչիլմէք լազըմ կէլիր, պու նա՞սըլ օլուր։

Բէյ- Էֆենտի. — Պաշգա եէրտէն կէչիլէմէ՞զ մի իտի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Կէչէլիր, Էսկի Զաղարայա, վէ օրատան Գըզանլըղա, օրատան տա Շիպգայա կիտիլիր, ամմա պէօյլէ օն ալթը սաաթլըգ պիր եօլա պէշ ալթը պին քիչի նասըլ կէօնտէրէյիմ, հալ պու քի պու սէվգ տախի զանն իւզերինէ օլաճագ։

Բէյ- Էֆենտի. — Էվվէլա թահգիգ իթթիֆաքտէն սօնրա, պիր ֆըրգա կէօնտէրէ իտինիզ։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Տիւշմէն վար տէյի թահգիգ իթտիմ, թէքրար եէնի Զաղարայա կէլտիքտէն սօղրա Շիպգայա, վէ օ գատար մէսաֆէյէ ֆըրգա կէօնտէրէճէյիմ եէրտէ, քէնտիմ հարէքէթ իտէրիմ, վէ սօնրա տա հարէքէթ իթտիմ եա։

Բէյ- Էֆենտի.—Էվվէթ, Խային պօղաղընա հիւճիւմ օլունտուգտան սօնրա Շիպգայա կիտիլտի՞։

Սէ-լէյման Էֆենտի.—Եօլու պէօյլէ։

Բէյ- Էֆենտի.—Էսկի Զաղարատա իքէն տիւշմէնին եէրմի պին գատար օլտուղու խապէր ալընմասը իւզերինէ եէնի Զաղարայա հարէքէթ պույրուլմուշ իտի, անլաշըլըբ գի տիւշմէն եօգ, օ հալտէ մայէթինիզտէքի ասքէրին պիր գըսմը քիւլիսի. վէ եա պիր ֆըրգա ասքէրի թէքրար էսկի Զաղարայա իատէ իլէ, Դըզանլըգ իւզերինտէն հարէքէթը սէրիէ իլէ Շիպգայա կէօնտէրէրէք, օրասը զաթի օլունամա՞զմը յըտը։

Սէ-լէյման Էֆենտի.—Վալլահ էֆէնտիմ, օ գատար ճէսուր տէյիլ իտիմ, տիւշմէնին ահվալինի պիլմէքսիզին ալթը եէտի. պին քիչի այբրբպ տա, եանի Շիպգայա կէօնտէրէյիմ տէ, սօնրա նէյլիւն օն սէքիզ սաաթլըգ եօլա կէօնտէրտին տէյի մէսուլ օլայըմ, պէօյլէ պիր շէյի տէր իւհտէ իթմէկի խաթրըմա կէթիրէմէզ իտիմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Պունլարըն հէրսի սիզին տիւշիւնէճէյինիզ վէ պիլէճէյինիզ շէյլէր տիր։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Էվվէթ հէրսի պէնիմ պիլէճէճիմ շէյ իտի, ամմա ախիրէ օլունաճագ ՝սուալտէն պիչէ պիլ վէ քէալէ պէն մէսուլ օլույօրում։

Բէյ- Էֆենտի. — Շիբգատա տիւշմէնին պուլունտուղունու թահգիգ իթթինի՞զ, մըգտարը նէ՞ իմիշ։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Կէլէն պաշը պօղուգլար, տիւշմէն Շիբգատա տէտիլէր. միւքէմմէլ թահգիգաթ իսէ զէմանըն միւսաատէսի իւէ օլուր, իքի կիւն իչինտէ գապիլ օլամազ. ճասուսլար օլմալը վէ ճասուսլար եա ասքէր եախօտ ասքէրլիյի պիլիր ատէմ օլմալը. զաթէն պիր միւատէթը մէտիտէ պիր եէրատէ պուլունմայօրուզ քի թահգիգաթը միւքէմմէլէ իճրա օլունսուն, կէլէն պաշը պօղուգլարըն, տիւշմէն Շիբգատա տըր տէտիքլէրինի օրատա պուլունան իւմէրանըն քեաֆֆէսի իչինթիլէր, պու կիզլի պիր շէյ տէյիլ, էյէր տիւշմէն Շիբգատա տէյիլ պիլմիշ իտի իսէմ, հէր ճիհէթլէ մուաթէպէեէ գայիլիմ, պէնտէնիզ գավայիտի հարպիեէնին իսբիճինտէ օլարագ, օն սէքիզ սաաթլըգ պիր եէրե պէշ ալթը պին քիչիյի գուվվէթիմտէն այբրբպ, կէօնտէրմէյէ, հիչ պիր վագրթ ճէսարէթ իտէմմ։

Բէյ- Էֆենտի. —Իչթէ քէշֆ գօլու չըգարընըզ եա։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Գըզանլըղա գատար կէօնտէրտիմ, լաքին էօթէ եանա կիթմէկ օ ֆըրգանըն մահվընա բիզա կէօսթէրմէկ տէմէկ տիր։

Բէյ- Էֆենտի. — Գըզանլըղա կիտէն պու քէշֆ գօլու տիւշմէնի պուլապիլտի՞ մի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Պիր թագըմ Պուլկար թապուրլարընա թէսատիֆ իթմիշլէր. տիւշմէն անլէրի օրտուունուն բիչտարը զանն իթմիշ պիզիմքիրէր իլէրիյէ կիտէմէզլէր իտի, զիրա պէն անլէրի Գըզանլըղա կէօնտէրտիյիմ վագրթ քէշֆ իչիւն կէօնտէրտիմ. վէ հէմ տէ պուլտուղունուզ միւսլիմանլարը գուրթարըն, էյէր պուլամազսանըզ քէշֆ իտին կէլին տէտիմ, անլէր տէ կիտիպ տիւշմէնին Գըզանլըգտան չէքիլիպ, Շիբգաեա կիթտիեինի խապէր ալարլար։

Բէյ- Էֆենտի. — Շիբգայա պիր ֆըրգա ասքէր թէրթիպ իտիպ, կէօնտէրիլմիշ օլայըտը, կիտապիլտիյի գատար օլուն կիտէր իտի,

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Էֆէնտիմ, մէմճուտուտումուզ հիսապը իյէ տէ պահս պույուրունուզ. մէվճուտումուզու Եիրմի պին քիչի ֆարզ իտէր իսէք, ասքէր օլարագ օն իքի պին քիչիտէն իպարէթ տիր. անլէրի կէօնտէրտիյիմ հալտէ, գուսուր գալանըն քիմիսի մուսթահֆըզ, քիմիսի Բէուֆ բաշա իլէ պօղուլան եբկընը ասքէր տիր. Սթամպօլտան կէօնտէրիլէն ասքէր տէ ահէմի, վէ մուսթահֆըզ օլտուգլարընտան տահա թիւֆէնք աթմասընը պիլմէեօրլար. կէօնտէրտիքլէրի ասքէր տէյիլ, խալգ. Ինկիլիզլէր իլէ Ֆրանսըզլարընը օթուզ պին ասքէրի, Զինլիէրին պիր միլեօն ասքէրինէ զալէպէ իթթիլէր. Հլտէ ասքէր օլմատըգտան սօնրա, խալգ իլէ գավկա օլմազ։

Բէյ- Էֆենտի. — Էյի գուլանտրգտան սօնրա, խալգ իլէ տէ էյի գավկա օլուր։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Խալգ էյի գուլանըլմազ, պաշը պօղուգ մուհարէպէլէրի վագթը կէչտի, սատատըմըզտան չէգմաեալմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Մաեէթինիզտէ պուլունան ասքէր, իւչիւնճիւ օրտունուն զաեուր. վէ ճէսուր վէ մուալէմ էն քիւզիտէ ասքէրի իտի. Դարատաղտա տա պու գատար իշ անլէրէ կէօրի՞լմէտի մի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Էվվէթ. պուպպտէ հագգընըզ վար, էյրագը բէսմիյէ արաշտրբլբը իսէ, պուլունուր. պէն Հէրսէքէ կիթմեղտէն էվվել Մուխթար բաշա հազրէթլէրինին պու ասքէր տէյիչտիրիլմէտիքտէն սօնրա, մուհարէպէ օլունամազ տէյի էվրագը վար քի պու ասքէր ֆէվգէլատէ եըլկընըգլա իշթիհար իթմիշ իտի. հէր նէ պատար միատտիյի ումումի թարաֆընտան մահգուտ իթթիհամ ալմէ իւէ ֆէվգէլատէ վէ թէրզիլ օլունմուշ իսէք տէ, տէմինճէք պույուրտուղունուզ ասքէրին մուալէմիյի, ճէսուրլուղու, զայուրլուղու պէնտէնիզին թէրպիյէմէ վիճուտէ կէլմիշ տիր, վէ լաքին կէօնտէրմէտիյիմին էսպապընը մուգատէմա արզ իթտիմ։

Բէյ- Էֆենտի. — Ֆարզ իտէլիմ քի պույուրտուղունուզ կիպի Շիպգատա ասքէր օլուպ տա կիտիլիպ օրասընըն թուրթուլմասը գապիլ օլմասըն. Գըզանլըգտա տիւշմէն ասքէրինին պուլունմատըղը կէօրիւլիւպ տէ նի՞չիւն օրատա պիր միֆրէզէ պըրաղըլմատը։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Օվանըն օրթա եէրինտէ օլան պիր մէմլէքէթտէ նասըլ միւֆրէզէ պըրագապիլիրիմ. զաթէն եէնի Զաղարայա օթուրմայա կիթմէտիմ, էրզագ վէ ճէպխանէ ալըպ, հարէքէթ իտէճէք իտիք։

Բէյ- Էֆենտի. — Գըզանլըգտա ումումի մուգաթէլէ օլմուշ։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Խայր. Գըզանլըգտա ումումի մուգաթէլէ օլմատը։

Բէյ- Էֆենտի. — Քէօյլէրինտէ օլտու եա, օ տէմէք։

Սէ-լէյման Էֆենտի, —Օ տէմէք տէյիլ. Դըզանլըգ քէօյլէրի Դըզանլըգա եիրմի տէօրթ սաաթլըգ մէսաֆէ տիր։

Բէյ- Էֆենտի. — Գըզանլըղա պիր ֆըրգա ասքէր կէօնտէրիլէյիտի, տուրապիլիր իսէ տուրուր, տուրամազ իսէ սաղընտա սօլունտա էլպէթթէ մէվգիի ասքէրի իթթիխազ օլունաճագ պիր մահալ պուլուպ գալապիլիր իտի։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Պուլունամազ իտի, Շիբգա էլտէ օլմատըգտան սօնրա Դըզանլըգտա օթուրուլամազ. իլերիյէ կէօնտէրմէք մատէյի իսէ, հիչ պիր վագթթ պիր գօմանտան, ասքէրին պիր գըսմընը օն տէօրթ սաաթ էօթէէէ կէօնտէրիպ տէ քէնտիսի թէհլիքէտէ պըրագը՞ր մը. կէօնտէրմիշ օլսամ մէսուլ օլմագլըղմ լազըմ կէլիր իէէն, կէօնտէրմէտիյիմ հալտէ մէսուլ օլույօրում։

Բէյ- Էֆենտի. — Ֆարզ իտէլիմ քի Շիբգայա վէ Դըզանլըղա ասքէր կէօնտէրիլմէք միւմքին օլմասընը. եէնի Զաղարատա նէ՞ գատար միւատէթ էյլէնտի վէ նէ՞ իլէ մէշղուլ օլունտու։

Սէ-լէյման Էֆենտի. — Եիրմի իւչ թէմմուզունտան եիրմի տօգուզ թէմմուզունա գատար եէնի Զաղարատա էյլէնտիք, պու միատէթ իչինտէ երզագըմըզը իքմալ վէ վէսայիթի նագլիյէմիզի թէատրիք իթտիք, չիւնքի պիզիմ վէսայիթի նագլիյէմիզ օլ թէրաֆիքն ճիվարընտաքի քէօյլիլէրտէն թօրլանմըշ արազալարտան իպարէթ իտի, օ արազալարտան պիր գըսմը եարալըլար իլէ, պիր գըսմը չօլուգ չօճուգ իլէ կիթտի. պիզ Շիբգաեա կիտէճէեիզ, եօլլարտա միւթէատտիտ մուհարէպէլէրէ ուղրամագ միւլահազասը իլէ օն պէշ կիւն եէեէճէեիմիզի պէրապէր ալըպ տա կիթմէք լուզումու թահգիգ իթտի. չանէտ իթթիսալըմըզ քէսիլիր իսէ, էրզագըզ գալմագ պէօյիւք մուխթարայը տավէթ իտէր իտի, իչթէ պու սէպէպտէն ալթը կիւն գատար գալմազա մէճպուր օլտուգ,

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Պօյաճը քէօյէն աթիտէքի մէքթուպու ալմըշըզ տըր։

Պօյաճը գիւզ 28 յուլիս 78

. . . Խմբագիր.

Մինչդեռ այս միջոցին ամէն տեսակ աղետք և անձկութիւնք Պօլսոյ ժողովրդեան վրայ կը տեղան և նորա ներկային կ'սպառնան, զարմանալի չէ անշուշտ որ թաղային դպրոցներու վիճակը այս միջոցին հասարակաց ուշադրութեան առարկայ ըլլալէ դադրի, և մեր մանկանց դաստիարակութեան այն է՝ Ազգին ապագային նուիրեալ յարկերը անօք և անխնամ թողուին. բայց երբ այս ընդհանուր ձախողութեան և ներկային թշուառութեան միջոցին կը տեսնուի մէկը՝ որ իւր թաղին դպրոցը՝ իւր ամէն հոգածութեանց նիւթ ըրած, ըստ ամենայնի նորա յառաջադիմութեանց և բարւոքմանց համար անձանձիր կ'աշխատի և յաջողած է այն յարկը՝ թաղին վիճակին և կացութեան հետ բաղդատմամբ չատ բարձր և նախանձելի դիրքի մէջ դնել, քանի՝ շնորհակալեաց և երախտագիտութեան արժանի չէ արդեօք այնպիսին։

Ահա այսպիսի անձ մը հանդիսացած է այսօր Մ. Բարնիկ էֆէնտի Սէֆէրեան, որոյ անձնուէր ջանիւք Բումէլի Հիսարի Նըման աղքատիկ գիւղի մը՝ բոլոր Վօսքօրի եկեղեցաց վրայ գտնուած և անկից չատ աւելի նշանաւոր գիւղերու դպրոցներէն աւելի յառաջադէմ և բարեկարգ վիճակի մը մէջ կը գտնուի. այնպէս որ մերձակայ չատ գիւղերու տըղայք սկսած են հոն յաճախել։ Այն անձը Հայերէնի դասատու կարգած է Միսաքեան հանրածանօթ էֆէնտին, և յաջողած է նշանաւոր Դաղղիացի դասատու մ'ալ այն է Մօսիւ Տէթռէն բարեսիրտ անձը ձրիապէս Դաղղիերէն դասախօսելու յանձնառու ընել։ Օրհնեալ ըլլայ այնպիսի անձինք որք Հայ մանկուոյն մըտաւոր սննդեան նիւթականէն ոչ նուազ պէտք ունենալը քաջ ճանչնալով՝ ազգին ապագային հիմունքը կը կերտին. և առանց որ և է փառաց կամ վարձուց ակնկալութեան այսպիսի բարեբարութիւններ կընեն իրենց թաղին, դիտնալով միայն թէ իրենց խնամած մանկտին օր մը բիւր ե-

բախտագիտութեամբ պիտի յիշէ իրենց անունը. Սպնպէս ապագային շնորհակալեայ արժանի է յիշեալ Գաղղիացի Մօսիւ Ցէթուէն դասատուն, որ ինքը օտարազգի ըլլալով, ամենայն անձնուիրութեամբ յանձնառած է յիշեալ դպրոցին ձրի դաստիսսելը. մինչդեռ թերեւս Հայ դասատուք իսկ չ'յօժարէին այսպիսի բան մը ընել։

Կը խնդրեմ . . . . . խմբագիր որ բարեհաճիք սոյն երկտողը Ձեր պատուական լրագրին մէկ կողմը զետեղել. 'ի հրապարակումն մեր շնորհակալեաց առ յիշեալ անձինս և 'ի խրատ և յօրինակ այնպիսի անձանց, որք ամենայն պատեհութիւն ունենալով հանդերձ իրենց թաղերուն դպրոցները ողորմի անհոգութեամբ անխնամ վիճակի մը մէջ թողած են։ Մնամ եւ եւ

ՈՍՆ ՅԱԶԳԱՕՐԱՑ

Վիէննա զաղէթալարընտա օգուտուղունա կէօրէ, Պօսնայա կիրէն պիր Ավսթրիա թապուրունատն օթուզ նէֆէրի կիւնէշին հարարէթինատն միւթէսիրէն վէֆատ իթմիշլեր տիր։

— Պօշնագ ասըլարընը սերքէրտէլերի հաճի Լօյա՞էվ Ագիզ Սթուբա վէ հաճի Գալինօվիչ նամ էշխաս տըր։ Հաճի Լօյա, Պօսնատա հապսխանէլերինատ պուլունան գապահաթլըլարը ճիւմլէսինի սերպէսթ պըրագմըշ տըր, վէ Պօսնատա չէրիաթատան պաշգա գանուն թանըլմայաճագ օլտուղունու իլան իթմիշ։

— Պու հաֆթա, Սալիհ բաշա հազրէթլէրի, ինկիլիզ տօնանմասը զապթանը նամընա օլարագ, Հէյսէլի ատատա վագի մէքթէպի պահրիյէտէ 30 քիշիւիք պիր զիսֆէթ վէրէճէք, վէ պատէհու բագա իճրա օլունաճագ տըր։

— Եարընքի բէնչէնպիհ կիւնիւ ժէնէրալ Թօթլէպէն եիւզ պին նէֆէր Ռուս ասքէրինէ պիր բէսմի կէչիտ իճրա իթտիրէճէք օլտուղունու. տիւնքի նիսպէթիվտէ եաղմըշ իտիք. մալիւմ օլտուղու վէճհ իլէ, եարընքի բէնչէնպիհ կիւնիւ ատալար բիշկեահընտա սանտալ եարըշը իճրա օլունաճաղընտան, պու իքի զիյնէթ հէման պիր կիւնտէ վուգու պուլմամագ իւզրէ, ժէնէրալ Թօթլէպէն, ըէսմի կէչիտին էօնիւմիւզտէքի ճումա իրթէ'ի կիւնիւ իճրասընա էմր վերմիշ տիր։ Ըէսմի կէչիտէն սոնրա 130 քիշիւիք պիր զիաֆէթ քէչիտ օլունուպ, պազը տավէթիլիէրտէն մատտա, Ռուս օրտուսունուն պազը պէօյիւք իւմերասը պու զիաֆէթտէ պուլունաճագ տըրլար։

— Պիրինճի սահիֆէմիզտէ միւնտերիճ Հավաս թելէկրաֆնամէլերի սըրասընտա, բրէնս ժէօրժ Պիպէսգօնուն Պուլղարիսթան բրէնսի օլմասընը տէվլէթլէրտէն էքսէրիսի իլթիզամ իթմէքտէ օլտուգլարը խապէր վէրիլմէքտէ տիր։ Բրէնս ժէօրժ Պիպէսգօ Ուլահ բրէնսլէրի խանէտանընտան օլուպ, Ֆրանսատա թէրպիյէ օլմուշ, վէ Ֆրանսըզ օրտուսունտա խրտմէթի ասքէրիյէյէ տախիլ օլուպ, Մէքսիգա մուհարէպէսինտէ պուլունմուշ վէ 1870–71 մուհարէպէսինտէ Ֆրանսըզ օրտուսունտա պէօյիւք ֆէտաքէարլըգլա իպրազը հիւսնի խրտմէթ իթմիշ, վէ միւքեաֆաթէն Լէժիօն տ'Օնէօրնիշանընընը օֆիսիյէ բիւթպէսինի ալմըշ տըր։ Օնատան պէրլուս բրլէնսի միւշարիլէյհ խրտմէթի ասքէրիյէտէն չէքիլմիշ տիր։

Բրէնս ժէօրժ Պիպէսգօ բէք թէրպիյէի վէ հալիմ թապիաթը վէ ագբաբը պիր զաթ օլմազլա, զաղէթալար քէնտիսինի մէտհ իթմէքտէ վէ Պուլղարիսթան բրէնսլիյինէ լայրգ կէօրմէքտէ տիրլէր։

— Օտէսատան Ցէրսատէթէ Ռուս ասքէրի վէ գասապլար իչիւն տավար կէլմէքտէ օլուպ, օրթա հիսապ չէհրիմիզէ հէր հաֆթա Ռուսիատան 1.000 բէս տավար կէլմէքտէ օլտուղու հիսապ օլունույոր։ Ցէրսատէթէ պէօյլէ չօգ տավար կէօնտերիլմէսի սէպէպիյէ. Օտէսատա էթին ֆիյաթը պահալանմըշ տըր, վէ ալա նէվինտէն ազ պուլունմագտա տըր։

— Փարտիւ Պօսֆօրտա օգունտուպունա կէօրէ, Փրանսըզ պահրիեէ նէզարէթի, էլան Եունան սուլարընտա պո լունմագտա օլան Ֆրանսըզ տօնանմասը գօմանտանը Ամիրալ Լըմէօնէ, հարաքեաթճա թէքմիլ պիր սերպէսթիք վէրմէք իւզրէ. Մանչտա պուլունան տօնանմանընը Ագ տէնիզ կիթմէսինէ էմր վերմիշ տիր։ Իչպու իքինճի տօնանմանընը, էվվէլքի կիւն ճիպրարթար պօղազընը կէչտիյի զանն օլունույոր։

— Կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւ Պօսնատա Ավսթրիա ասաքիրի վէ Պօշնագ ասըլար միեանընտա վուգու պուլան պէօյիւք մուհարէպէեէ տայիր տիւնքի նիսպէթիզտէ պազը մալիւմաթ վերմիշ իտիք։ Պու պապտէ քէչիտէ օլունան պիր գբթա Պօրտէանօ թէլէկրաֆնա նազարէն, ասըլարընը մըգտարը 6 պին օլուպ, 4 գբթա թօբլարը վար իմիշ. պունլարտան 40 նէֆէրի, մագթուլ վէ մէճրուհ օլարագ թէլէֆ օլտուգտան սոնրա, 600 նէֆէրի տախի ասըլար էլինէ էսիր տիւշմիւշ տիւր. էսիր տիւշէնլէրին իչինտէ 360 նէֆէրի բէտիֆ իմիշ. չիւնքի, մալիւմ օլտուղու վէճհէլ, Պօսնատա վէ Հերսէքտէ պուլունան ասաքիրը չահանէնին պիր գբսմը, ասըլար իլէ պիրլէշմիշ տիրլէր։

Ավսթրիալըլարը թէլէֆթը 60 քիշիտէն իպարէթ տիր։ Ասըլար թրամվէյի գուրպինտէ վագի Վլաշիթի մէվգբինէ քիւլիեէթիւ գուվվէի ասքէրիեէ թօբլամըշ տըրլար։

— Վիէննատան աղօսթօս 7 թարիխլէ քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Եունան իարիճիեէ նազրը Մ. Ցէլիեանի Մ. Բէթերսպուրկտան կէլմէքտէ օլտուղու հալտէ, իքի սըր քեաթիպլէրի իլէ Վիէննաեա միվասէլէթ իթմիշ տիր։ Մ. Ցէլիեանէ Գօնթ Անտրասի իլէ միւլագաթ իթտիքտէն սոնրա, Բօսֆաեա կիտէճէք տիր։

— Մնտպօլտա օգունտուղունա կէօրէ, Տէրսատէթ ճիվարընտա պուլունան Ռուս խատտա ասաքիրի վաբօրա իրքեապ իտիրիքտէն 20 կիւն սոնրա, Ռուս տասքիրինին գալան գբսմը, էրքեանը հարպ իլէ պէրապէր, Այա Սթեֆֆանօստան Զաթալճաեա չէքիլէճէքլէր, վէ պիր այ օրատա իգամէթ իթտիքտէն սոնրա, Շարգի Ռումէլինին իսթիլասընա Գօնկրէտ թային օլունան միւտտէթճէ իգամէթ իթմէք իւզրէ, Զաթալճատան տախի Էտիրնէեէ չէքիլէճէք տիրլէր։

— Սիսամ ատասընտան կէլէն հէբէթի մէպուսանընը Պապը Ալիյէ արզ իթտիյի մաթլուպաթ պէր վէճհի աթի տօպուզ մատտէտէն իպարէթ տիր։

1. Սիսամ ատա ընտա մէպուսան մէճլիսի տօղրուտան տօղրուեա ահալի թարաֆընտան ինթիխապ օլունմասը. չիւնքի չիմտիյէ տէկին մէպուսլար, ագտէմէ ահալի թարաֆընտան ինթիխապ իտիլմիշ օլան վէքիլլեր թարաֆընտան ինթիխապ օլունուր իտի։

2. Ճէզիրէի մէգքիւրէտէն մէմայիքի Շահանէեէ իտխալ օլունան մահսուլաթ սերպէսթ օլուպ, չարապ իչիւն 1000 տէ 20 վէ միւսքիրաթ իչիւն 1000տէ 40 օլարագ ալընան ռուսում լաղվ իտիլմէսի։

3. Սիսամ ճէզիրէսի մէհաքիմի թարաֆընտան միլքիեէ վէ ճէզայիր խուսուսաթատա իթա օլունան իլամաթըն հիւքիւմէթի սենիեէտէն թանըլմասը։

4. Գարանթինա ուսուլունուն միւճէտտէտէն թանգիմի։

5. Սիսամ ճէզիրէսինին սէնէվի Պապը Ալիյէ թէէտիյէ իթտիյի վէրկիլէրին աղատըլմասը։

6. Մէմայիքի շահանէտ միւթէմէքքին Սիսամլըլարըն, պէտէլի ասքէրի վէրկիսինտէն մուաֆիեէթի։

7. Սիսամտա պատէգին ասաքիրի օսմանիյէ իգամէթ իթմէյիպ, անճագ ճէզիրէնին պաշչէհիրի բիշկեահընտա պիր օսմանլը պէյլիք վարօրու լէնկէրընտաղ պուլունմասը։

8. Միլքիյէ մուհաքէմէլէրտէ Սիսամլը միւտտաիւն ալէյհէրին խարիճիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ կէօնտերիլմէսի։

9. Սիսամ կէմիլէրինին կէօյա էճնէպի կէմիլէրի կիպի թէէտիյէ իթմէքտէ օլտուգլարը ռուսումուն լաղվ։

—

Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հազրէթլէրի, տիւն հուզուրու հազրէթի Բաթիչէհիյէ չէզէպ, Շահ հազրէթլէրինին խաթթը տէսթի իլէ մէսթուր օլան նամէեի թագտիմ իթմիշ տիր։ Մէֆիրի միւշարիլէյհ չիմտի պէօյիւք էլչիլիք իւնվանընը նայիլ պուլունմագտա տըր։

— Իզմիրտէ Եահուտիէրտէն տիլէն 'իլիք իտէնլերի մէն իչիւն պազը Եահուտի կէնճլերի պիր չիրքէթ թէշքիլ իթմիշ օլտուգլարընը թէրճ. Շարգ եազբեօր։

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ օգոստոս 4 ի Ղալաթիա։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6ին և գոցուի 10ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

ՆԵՐԱՅԻՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
Կ. ՊՕԼՍՈՅ

1878 յուլիս 31

ՕՐԱԿԱՐԳ

1.—Ամրողջացում ընտրութեան կրօն. ժողովոյ.
2.—Ընտրութիւն նախաքննիչ ծանձնախմբի Հայկական խնդրոյ.
3.—Տեղեկագիր Դաստիարակութեան դիւանի։

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ԻԼԼՈՒՍԱԹ

Գառը գարիյէսի վարօր իսկէլէսի մէյտանընտա վէ Ռում բիլիսէսի ագարաթը իթթիսալինտէ քեային օլուպ, տէրեայէ նազրը օլան վէ ալթը զիրա եիւզ վէ թէրպիէն օթուզ սէքիզ պուլուգ զիրա արաա, տայրէի մէզպուրէ պէլէտիյէսինին մալի պուլունան արսանընն ֆիրուխթ օլունաճաղը, վէ իչպու 94 սէնէսի ազօսթաս իպթիտասընտան աղօսթօսուն 15 ինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի, եէվմի մէզքիւրատն սօնրա զուհուր իսկէճէք թալիպին բէեի գապուլ օլունմայաճաղընտան, միւտտէթի մէրգումէ զարֆընտա տայիրէ մուհասէպէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

29 թէմուզ 1878

—

Սթամբուլի ճիլէնտիշ վէ ճիլէնտիշ մէմիշ զաղէթալար, Թէրճէմանը էֆքեար մաթպասընտա սաթըգ օլարագ պուլունմագտա օլտուղու իլան օլունուր։

Մէճմուայը Հավատիս.—1852 նոյ.—1870 նոյ.—3 ճիլտ.

Մուսավվէր Ասէի Ալէթան.—1282 բամաղան—83 զիլհիճէ.—1 ճիլտ։

Ղթամպօլ.—84 սէֆէր - 85 չէվվալ—1 ճիլտ։

Միւմեյեզ.—86 բէպիւլ ախըր.—87 շապան.—1 ճիլտ։

Բուղամէի Մէճմուայը Հավատիս. 1867 նոյ.—1870 աղոսթ.—1 ճիլտ։

Մուսավվէր Սթամպօլ.—1284 էճմազի իլախըր.—86 սէֆէր.—1 ճիլտ։

Թէրգագը —85 շապան.—87 բէճէպ.—2 ճիլտ։

Մուխպիր.—83 շապան.—84 մուհարրէմ.—1 ճիլտ։

Հըֆզը սըհհէթ Հավատիսի թըպպիեէ վէ ֆիւնունէ տայիր Սըհհէթնիւմա.— 83 մուհարրէմ—շապան. — 1 ճիլտ։

Մուհիպ.—86 մուհարրէմ—բէպի իւլ ախըր.—1 ճիլտ։

Քիւչիւք Թէրգագը.—85 սէֆէր—ճէմազի իւլ ախըր.—1 ճիլտ։

—

ՃԻԼՏԷՆՄԷՄԻՇ

Թագվիմի Վագայի —ձէրիտէի Հավատիս.—Հագայիդ.—Թէրճէմանը Ահվալ.—Թավիրի Եֆքեար.— Ռուսնամէի ձէրիտէ.—Պասիրէթ.—Տէվիր.—Պէտիր.—Մամուլ. 1869 փետր. Նո 1 տէն 104 է գատար.—Զէնտ միւթպէր զէվաթըն մէնֆիյէ կիթմէլերինէ պաղիս օլան Իպրէթ վէ սայրէ։

—

Եէնիճէ Թիւթիւնիւ իմալը իչիւն ՕՐԻՍԱՆ իսմիյլէ պուլնատան ագատմ Պէյօղլունատա Գալաթա Սարայ զապթիեէսի գարշըսընտա քիւչատ իթմիշ օլտուղում ֆապրիգանընն մայիսի ռումի 15տէն պէրու Գալաթատա Ցէրմէլէճիլէր սոգաղընտա էսքի Եաղ Գաբանատա 26 նիւմէրօեա նազլ իտիլմիշ օլտուղու ահալիէ իլան օլունուր։

Միւշթէրիլէրիմին քէսրէթի վէ ֆապրիգատատան չրգան թիւթիւնիւն քիւլլիեէթլի մըգտարտա ֆիւրուխթուսէպէպիյլէ Պէյօղլունտաքի ֆապրիգամընն քիֆաեէթ իտէմէեէճէյի անլաշըլմաղտա, Գալաթաեա նազլ իթմէեէ մէճպուր օլունտու, վէ օրատա, իմալաթընն զաեէթլէ իքմալինէ միւսաիտ օլապիլէճէք պիր սուրէթտէ պէօիլաթընն զաեէթլէ իքմալինէ միւսաիտ օլապիլէճէք պիր սուրէթտէ պէօիլաթ պիր եէր քիրալարտա։ Կէրէք թիւթիւնիւն չէչիտի վէ կէրէք սուրէթի իմալը ճիհէթլէ ֆապրիգամընն մամուլաթընա ազիմ ազգաթ օլունաճաղընտան, քէսրէթ իւզրէ պուլունան միւշթէրիլէրիմին պանա օլան էնիհեէթլերինէ տէվամ իտէճէքլերի մէմուլու գալմամ տիր։

Ֆապրիգամ ալէա նէնիճէ թիւթիւն իմալընա միւնհասրը օլմաղլա, կէրէք վիլայաթ վէ կէրէք էճնէպի մէմալիք իչիւն պանա իտիլէճէք հէր նէվ սիքարշլար լայրգը վէճհէլ իմալ օլունաճագ տըր։

Ֆապրիգամատան չրգան թիւթիւնլեր, թիւթիւն սաթըլան հէր մահէլտէ, վէ պա խուսուս, Պէյօղլունտա Համալ պաշը սոգաղընտա 8 նումէրօտա վէ Սթամպօլտա Գէօբրիւ պաշընտա վէ Սուլթան Համամտա վէ Ագ Սարայտա եաղճըլար սոգաղընտա վէ Պէշիքթաշտա վէ իսկիւտարտտ վէ Գալաթաշտա վէ իսկիւտարտտ վէ Գալաթ քէօյտէ վագի ֆապրիգամ տէբօղիթալարընտա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր։ Օրէն Ֆապրիգաոը

—
9

Կէօզ վէ գուլագ հէքիմի Ցօգթէօր Վիօլի էֆէնտի, օգոստոս 4 տէն իթիպարէն, բազար իրթէսի, բէնչէվշիհ վէ ճումա իրթէսի կիւնդերի սաաթ 6 տան 9ա գատար Սթամպօլտա կէօգատա ներտիվէնի ճամի իթթիսալինտէ Նօ 37 Խուրտաճեան Պօղոս էֆէնտինին տիւքքեանընտա պուլունուպ, կէօզ վէ գուլագ խասթէլիքլերինէ պագատճագ տըր։

4—3

—

ՑՕՐԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Ցօքթօրը միամիլէյհ Բարիզ վէ Պէլճիգա թըպպիյէ մէքթէպլէրինտէ կէրէք տօքթօրլուգ տիբլօմասընը ախզ մթտիքտէն սոնրա, կէրէք միւտտէթի թահսիլլիյէսինտէ (սիֆիլիզ) եանի ֆըրէնկի վէ պէլ սօղուգլուղու վէ տումումի ալաթը թէնսիլլիյէյէ պայիր (ծննդական գործարաններու վերաբերեալ) խասթէլերէ մախսուսա այ իթմիշ վէ էմէք վերմիշ օլտուղունան, պու նէվի խասթէլիքլերէ տիւչար օլանլարը թէտավիսի իչիւն հէր կիւն սաաթ 4տէն 10ա գատար Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սըրասընտա 32 նումէրօյու Սինապեան Վիչէն աղանը Իբի գաբուլու թապիր օլունմադէճգանանէսինտէ, վէ հէր բազար կիւնէր Պէյօղլունտա Թարլապաշը ճատտէսինտէ 117 նումէրօյու քէնտի խանէսինտէ խասթէլէր գապուլիտէր։ 15—11

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ԼՕՆՏՐԱ 12 Աղոսթ.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	94 3|4
Օսմ. էհսամը աչըլտը	14 1|4
» » գաբանտը	13 9|16
1865 իսթիգրազը	18 1|2
1869 »	17 5|8
1871 »	50
1872 »	28
1873 »	15 5 8
Օսմանլը պանգասը	10 1|4
Բուսիա իսթիգրազը	85 1|2
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25 32

—

ԲԱՐԻՍ 12 Աղոսթ.

Ֆրանս. էսհ. 3 0/0 ֆր.	76-37 1 2
» » 5	110 45
Օսմ. էհսամը աչըլտը	14 45
» » գաբանտը	14 32 1|2
1865 իսթիգրազը ֆր.	95-
1869 »	90-
1873 »	82-50
Օսմանլը պանգասը	512-50
Բուսիայի չըմէնտրֆէրի	59-50
Իթալիա էհսամը	74-40
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վատէ	25 19

—

ՎԻԷՆՆԱ 12 Աղոսթ.

Աճիо ֆիոր.	100-85
Բուսիայի չըմէնտրֆէրի	27-80

ՂԱՀԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ ուս. տիւն ազ. գաբ.	14-27
Պու սապահ 2 օգոստ. աչ.	14-31
Իսթիգ. 65 (Մուսթաֆա) 6 % ֆ.	82
» 65 » 6 % ֆ.	82
» 69 (Բինար) 6	78
» 72(Պօնտիսիրէզօրյ)Լ.	26
» 73 6 % ֆ	70
Բուսիայի չըմէնտրֆէրի 3	56
Ագճէ ֆայիզի %	9

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-10
Ստամպոլ պանգասը	5-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-05
Թրամվայ	1-50

—

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱԳԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ.տան Ղշ. ֆր.	
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	106-16
Մէթալիք »	120-
Պագըր »	176-
Դայմէ »	291-
Ինկիլիզ լիրասը	109-
Ֆրանսըզ ալթունու	87-15
Բօլ	89-15
Գրիմից տալթունու	51-